

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem z dnia 24 czerwca 2015 roku Przewodnicząca XI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zarządziła zwrot pozwu w sprawie z powództwa W. P. przeciwko Grupie Szkół (...) Stowarzyszenia na rzecz (...) w Ł. o przywrócenie do pracy, zasiłek chorobowy, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych.

W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, że pozwem z dnia 21 maja 2014 r. W. P. wniosła o przywrócenie do pracy, zasiłek chorobowy, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych.

Zarządzeniem z dnia 28 maja 2015 roku, odebranych w dniu 10 czerwca 2015 r. powódka została zobowiązana do uzupełnienia braków formalnych pozwu w terminie 7 dni pod rygorem jego zwrotu – poprzez sprecyzowanie wartości przedmiotu sporu w zakresie roszczenia o przywrócenie do pracy.

Sąd wskazał, iż pismo w przedmiocie uzupełnienia braków zostało nadane w dniu 18 czerwca 2015 r., a zatem powódka nie zadośćuczyniła temu zobowiązaniu w terminie, który upływał w dniu 17 czerwca 2015 r. Z tych też względów, na podstawie art. 130 § 2 k.p.c. pozew podlegał zwrotowi.

Powyższe zarządzenie w drodze zażalenia zaskarżył pełnomocnik powódki, domagając się jego uchylenia. Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił obrazę przepisów postępowania, tj.:

- art. 130 § 2 k.p.c. poprzez zwrot pozwu w sytuacji, gdy w pozwie została określona wartość przedmiotu sporu na kwotę 35.000 zł

- art. 23¹ k.p.c. poprzez uznanie, że powódka nie wskazała w pozwie wartości przedmiotu sporu, gdy w rzeczywistości taka wartość była wskazana

- art. 25 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie jego zastosowania, w sytuacji gdy Sąd powziął wątpliwości, co do wskazanej przez powódkę wartości przedmiotu sporu.

W uzasadnieniu zażalenia zarzucono, iż wezwanie do usunięcia braków formalnych pozwu poprzez wskazanie wartości przedmiotu sporu było niezasadne, gdyż wartość ta została podana w komparycji pozwu i określona na kwotę 35.000 zł. Skarżący podniósł także, że wezwanie do uzupełnienia braków nie zostało powódce dotychczas doręczone, powódka nie została również zawiadomiona o pozostawieniu wezwania przez awizo, tym samym dokonała uchybienia terminu bez swojej winy.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje.

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 130 § 1 zd.1 k.p.c. jeżeli pismo procesowe nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jeżeli od pisma nie uiszczono należnej opłaty, przewodniczący wzywa stronę, pod rygorem zwrócenia pisma, do poprawienia, uzupełnienia lub opłacenia go w terminie tygodniowym. Z § 2 tego artykułu wynika, iż po bezskutecznym upływie wskazanego terminu przewodniczący zwraca pismo stronie. Pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu.

W świetle art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego, a nadto zawierać dokładnie określone żądanie, a w sprawach o prawa majątkowe także oznaczenie wartości przedmiotu sporu, chyba że przedmiotem sprawy jest oznaczona kwota pieniężna.

W myśl art. 19 § 1 k.p.c. w sprawach o roszczenia pieniężne, zgłoszone choćby w zamian innego przedmiotu, podana kwota pieniężna stanowi wartość przedmiotu sporu. W innych sprawach majątkowych powód obowiązany jest oznaczyć w pozwie kwotą pieniężną wartość przedmiotu sporu, uwzględniając postanowienia zawarte w artykułach poniższych (§ 2 art. 19 k.p.c.).

Według art. 23¹ k.p.c. w sprawach o roszczenia pracowników dotyczące nawiązania, istnienia lub rozwiązania stosunku pracy wartość przedmiotu sporu stanowi, przy umowach na czas określony - suma wynagrodzenia za pracę za okres sporny, lecz nie więcej niż za rok, a przy umowach na czas nieokreślony - za okres jednego roku. Sprawy dotyczące istnienia stosunku pracy (nawiązania, ustalenia, przekształcenia, rozwiązania, przywrócenia do pracy) mają charakter majątkowy, choć nie zawsze dochodzone świadczenie ma charakter pieniężny. Wymagane jest w nich zatem określenie wartości przedmiotu sporu i zaskarżenia (postanowienie SN z 2008-04-11 I PZ 4/08 Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych 2009/15-16/204/667).

Jeżeli powód dochodzi pozwem kilku roszczeń, zlicza się ich wartość (art. 21 k.p.c.).

Roszczenie o przywrócenie do pracy jest roszczeniem o prawo majątkowe, którego wartość przy umowach na czas nieokreślony oblicza się zgodnie z art. 23⁽¹⁾ k.p.c. jako sumę wynagrodzenia za pracę za okres jednego roku. Roszczenie o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy jest roszczeniem pieniężnym, a zatem jego wartość stanowi podana przez powoda kwota pieniężna (art. 19 § 1 k.p.c.). Jeżeli więc powód dochodzi jednym pozwem obu tych roszczeń, dla celów obliczenia wartości przedmiotu sporu w sprawie zlicza się ich wartość (art. 21 k.p.c.) (por. postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 15-06-2012 I PZ 4/12 Opubl: Legalis, postanowienie SN z dnia 1 czerwca 2010 r. II BP 7/10, Opubl: Legalis postanowienie SN z dnia 18 stycznia 2012 r. II PZ 38/11 Opubl: Legalis).

W ocenie Sądu Okręgowego z powyższego w sposób oczywisty wynika, iż powódka występując z kilkoma roszczeniami zobowiązana była do dokładnego określenia ich przedmiotu oraz wartości. Spełniając te wymogi strona powodowa wskazuje tym samym jakiego rozstrzygnięcia oczekuje, co jest równoznaczne z zakreśleniem granic rozpatrywania sprawy przez sąd (postanowienie SN z 2000-09-27 V CKN 1099/00 Legalis). Wobec powyższego wykluczone jest wystąpienie z pozwem blankietowym to jest takim, w którym wartość dochodzonego roszczenia wynika dopiero z czynności dokonanych w trakcie procesu (zob. orz. SN z 15.3.1949 r., WaC 294/49, DPP 1950, Nr 3, s. 61). Sąd - zgodnie z zasadą kontrydiktoryjności - nawet na drodze postępowania wyjaśniającego nie może uzupełnić luk w zredagowaniu żądania pozwu (nie ma prawa pomagać żadnej ze stron) i następnie to żądanie rozpatrywać. Brak dokładanego określenia wartości przedmiotu sporu powoduje zatem, iż pozew nie nadaje się do rozpoznania.

Na gruncie rozpoznawanego przypadku powódka nie określiła prawidłowo wartości przedmiotu sporu. Wskazała bowiem wyłącznie kwotę wartości przedmiotu sporu ograniczoną do kwot żądanych w ramach roszczeń o wynagrodzenie za godziny nadliczbowe przez co pominęła określenie wartości roszczenia o przywrócenie do pracy oraz roszczenia o „zasądzenie...wyrównania różnicy podstawy zasiłku chorobowego” (k. 3). Wobec powyższego wezwanie powódki do podania wartości przedmiotu sporu w zakresie roszczenia o przywrócenie do pracy z jednoczesnym pouczeniem o treści art. 23¹ k.p.c. (k. 8) było jak najbardziej uzasadnione. Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut zażalenia, że wezwanie do uzupełnienia braków było niezasadne wobec wskazania w komparycji pozwu łącznej wartości sporu, która obejmowała wszystkie zgłoszone roszczenia. Podnieść należy, iż w pozwie sprecyzowano wysokość dochodzonego wraz z odsetkami wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych za rok 2014 i 2015 na kwoty odpowiednio: 11637,72 zł i 21023,04 zł. Suma tych roszczeń stanowi kwotę 32660,76 zł. Tymczasem strona powodowa określiła łączną wartość zgłoszonych żądań na kwotę 35.000 zł. Należy zatem zauważyć, że suma roszczeń o zasądzenie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych niemalże w całości pokrywa się ze wskazaną przez powódkę wartością sporu obejmującą wszystkie (a więc i inne) roszczenia. Nie ulega zatem wątpliwości, że wskazując wartość przedmiotu sporu W. P. nie uwzględniła wartości przedmiotu sporu wynikającej z żądania przywrócenia do pracy; pominęła ją całkowicie.

W konsekwencji powyższych wywodów nie można zgodzić się z żalącym, że Sąd na podstawie art. 25 § 1 k.p.c. winien sprawdzić wartość przedmiotu sporu oznaczoną przez powódkę i zarządzić w tym celu dochodzenie. Oczywiście jest bowiem, że wartość roszczeń powinna określić strona według własnej oceny, natomiast sąd w razie wątpliwości może sprawdzić wartość przedmiotu sporu na podstawie art. 25 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2003 r. II UZ 95/03 LEX nr 1126832). Zatem, dopiero gdy strona sama określi wartość (każdego) zgłoszonego żądania, sąd może w razie powzięcia wątpliwości sprawdzić wartość przedmiotu sporu. Natomiast w niniejszej sprawie z uwagi na fakt, że powódka nie wskazała wartości wszystkich dochodzonych roszczeń, nie istniała procesowa podstawa podjęcia przez sąd z urzędu czynności zmierzających do sprawdzenia wartości sporu w rozumieniu powołanego przepisu.

Nie może się także ostać teza strony skarżącej o nieprawidłowym doręczeniu wezwania do uzupełnienia braków formalnych w trybie awizo. Powyższy zarzut najwyraźniej wynika z braku wnikliwego zapoznania się przez pełnomocnika powódki z treścią uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia. Wbrew stanowisku skarżącego, Przewodnicząca Sądu I instancji w uzasadnieniu zarządzenia z dnia 24 czerwca 2015 roku w ogóle nie powołała okoliczności doręczenia w trybie awizo wezwania do uzupełnienia braków formalnych pozwu. Za dzień doręczenia wezwania przyjęto bowiem 10 czerwca 2015 roku, kiedy to powódka w siedzibie Sądu osobiście złożyła wniosek o wydanie z akt sprawy kserokopii wezwania do uzupełnienia braków formalnych i otrzymała przedmiotowe pismo w tej właśnie dacie (k. 9). W konsekwencji tej czynności od 10 czerwca 2015 r., tj. od dnia doręczenia stronie wezwania rozpoczął bieg siedmiodniowy termin do uzupełnienia braków formalnych pozwu. Termin ten upłynął bezskutecznie z dniem 17 czerwca 2015 r., gdyż pismo w przedmiocie uzupełnienia braków formalnych zostało nadane przez pełnomocnika powódki dopiero w dniu 18 czerwca 2015 r., a więc z opóźnieniem. Pomimo pouczenia przez Sąd o terminie do uzupełnienia braków formalnych i skutkach zaniechania tej czynności, strona nie usunęła zatem wskazanych uchybień w przepisany termin. Uchybienie tego terminu jest tym bardziej rażące, że powódka udzieliła pełnomocnictwa w dniu 16 czerwca 2015 r. profesjonalnemu pełnomocnikowi procesowemu.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 398 k.p.c. Sąd Okręgowy w Łodzi orzekł, jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

Odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powódki.